

LAMA, láma, f. pl. *lamas*. (sp. *Llama*) Hornlöst idislande djur af Kamelsläktet i Sydamerika, stort som en hjort, med tjock, brun ragg. Hålls tam och begagnas som lastdragare. *Camelus lama*.

LAMANTIN, -- i'n, m. 3. Se *Sjöko*.

LAMBERTSNÖT, lämbbärtsnöt, f. 3. pl. — *nötter*. (egentl. *Lambertska nöten*, i st. f. *Lombar-disk n.*) Den stora, aflånga nöten af:

LAMBERTSNÖTTRÄD, n. 3. Ett slags söderländskt nöträd; trädgårdsväxt i södra Sverige. *Corylus tubulosa*.

LAMDIGER, a. 2. (bibl.) Drägtig (om får).

LAMELL, -mä'll, m. 3. (lat. *Lamella*). 1) Tunn skifva af metall. — 2) Skifva i allmänhet.

LAMENTERA, v. n. 1. (lat. *Lamentari*) Jemra sig, klaga. — Brukas mest i skämtsamt stil. — *Lamenterande*, n. 4.

LAMHET, f. 3. Egenskapen att vara lam. Brukas både i egentl. o. fig. mening. *L. i ena sidan, i höften*. En *styrelses l.*

LAMMA, v. n. 1. (om får) Föda. — *Lamning*, f. 2. — *Ss. Lamningstid*.

LAMPA, f. 1. (af grek. *Lampás*) 1) Kärl, hvarti olja, fett eller sprit gjutes, för att deruti medelst en veke underhålla en brinnande låga. — 2) Sjelfva lågan deraf. *L-ns sken*. — *Ss. Lamp-låga, -putsare, -rök, -sol, -sken, -tändare, -veke*.

LAMPETT, lampå'tt, m. 3. (på franskt vis bildadt diminutiv af *Lampa*) Ljusarm med spegelglas, som fästes vid en vägg.

LAMPFOT, m. 3. pl. — *fötter*. Foten, ställningen till en lampa.

LAMPGLAS, n. 3. Cylindriskt glas, som ställes omkring en lamplåga, för att hindra bildningen af lamprök.

LAMPRET, lamprå'tt, m. 3. Ett slags ringmunt, smal, ormlig fisk, 3 fot lång, gul, marmorerad med brunt. Petromyzon marinus ell. *Lampreta marina*. Kallas äfv. *Hafsnetting*.

LAMPRÖR, n. 3. Rör, som leder oljan i en lampa till veken.

LAMPSPRIT, m. sing. Sprit, som användes till lampor.

LAMP SVÄRTA, f. sing. Ett slags fin svart målarfärg, som beredes af lampst.

LAMT, (a långt), adv. På ett lamt sätt, svagt, trögt. *Saken bedrifves l.*

LAMUNGE, lämmånge, m. 2. pl. — *ungar*. Unge af får, litet lam.

LAN, (a långt), m. 3. Bredvalsad tråd af guld, silfver eller messing.

LANA, f. 4. Ett slags fiskredskap, bundet nästan som en not, med fina maskor i kilen, af starkt tvinnadt hampgarn, och hvilket nedsättes i strömmar, vid hålldammar, att dermed fånga sådan fisk, som följer med strömmen.

LANBORDER, länbård'r, m. 3. pl. Border med kett af silke och inslag af guld- eller silfvertråd, eller af guld- eller silfverlan.

LANCIER, långsiär, m. 3. (franskt ord) Rytare, väpnad med lans.

LAND, n. 3. o. 3. 1) (pl. *land*) a) Säges om de fasta delar af jordklotet, som höja sig öfver haf eller sjö. *Fast l., fasta l-et*, se *Fast*. *L-et och sjön*. *L-et är välkommet för en sjöman, som länge varit ute på sjön*. *På l. Till l-s*, på land (i motsats till: på sjön). *Företaga en resa till l-s*. *Krigsmakten till l-s och vatten*. — *Syn.* (i sjömansspråket) *Landbacken*. — b) *Kust, strand*. *Komma från andra l-et*. I Öre-

sund ser man begge l-en. Se *två l.*, ell på *hvardera sidan*. *Gå, stiga i l. Sätta i l.*, föra från fartyg upp på strand. *Lägga i l.*, föra fartyg, båt intill strand. *Sätta på l.*, blifva landdrifven, stranda; äfv. styra fartyget rakt på kusten, så att det strandar, vid storm. o. s. v. *Läggå ut ifrån l. Segla under, utmed l.* (Fig.) *Gå i l. med något*, lyckas dermed. *Taga l.*, aflöpa; t. ex.: *Jag vet ej, hvar det tager l.*, huru det går, aflöper. — 2) a) (pl. *länder*) Särskilt del af jordens fasta land, särdeles med begreppet af vissa naturliga gränser. *Italien är ett herrligt l. Ett kallt, bergigt, obebodt l. De europeiska länderna*. *Det förlofvade L-et, Palestina*. *I alla länder*. *Ett stycke l.*, en landsträcka, ett mindre område af land. — b) (pl. *land*) En stats, ett rikes område. *Styra ett l. Regeera l. och folk*. *L-ets innebyggare*. *L-ets välstånd, fördelar*. *Älska sitt l. Från hvilket l. är han?* *Han har vistats i många l. Här i l-et*. *Res hem i sitt l. Hvarje l. har sin sed. In i l-et*, i det inre af riket, staten. *Långt in å l-et*. *Upp å l-et*, å l- eller i de norra trakterna af riket; *ned å l-et*, å l- eller i de södra. *Utom l-s* (uttalas: *ütämmlands*), utom riket, i främmande land. *In- och utom l-s* (skrifves vanligen: *utomlands*), både inom och utom riket. — Bildar en mängd sammansättningar, isynn. geografiska, såsom: *Berg-, Hög-, Lågländ, Ryssland, Tyskland, England*, o. s. v. — 3) I bestämd form och endast för singular brukas ordet i motsats till *stad*. *Bo på l-et*. *Fara ut på l-et*. *Uppfödd på l-et*. *Gård på l-et*. *Nyheter från l-et*. — Man säger dock äfv. absolut: *stad och land*, t. ex.: *han är känd i bäd' stad och l.* — 4) (pl. *Land*) Odladt, mindre stycke jord, der hvarjehanda rotfrukter m. m. planteras eller sås, såsom *Kål-, Rof-, Linland*, m. fl. *Ett l., besådt med rosvor*. *Indela en trädgård i l.* — *Ss. Landkrig, Landsdistrikt, -sfurste, -sfurstlig, -sförderlig, -sförsamling, -sskola, -sträcka, -stycke, -sudde, -svårdande, Landbyggmästare, -tflicka, -tfolk, -tlefnad, -tlfis, -tluft, -tprest, -tslot, -trupper*.

LANDA, v. n. 1. Lägga till vid strand med fartyg eller farkost. — *Syn.* *Landstiga, Hamna, Anlöpa*.

LANDAMÄRE, n. 4. Ett lands gräns. *Inom Sveriges l-n*.

LANDBRYGGA, f. 4. 1) Brygga vid en strand, för fartygs landning, lossning eller lastning. — 2) Se *Landgång*, 2.

LANDDAG, m. 2. (ford.) Stämman, som hölls med bönderna i ett landskap.

LANDDJUR, n. 3. Djur, som endast lefver på land.

LANDERI, n. 3. Med jordbruk försedt landställe, anlagt på en stads donerade jord.

LANDFAST, a. 1. 1) Som hänger fast med landet. *L. is*. — 2) Fastjord vid land.

LANDFÄSTA, f. 4. (skepp.) Tåg, hvarmed ett fartyg är fastgjordt vid land.

LANDFÄSTE, n. 4. Fäste i, vid land. *Isen här l.*

LANDGILLE, n. 4. Se *Hemmansrånta, Jordeboksrånta*.

LANDGÅNG, m. 2. (sjöt.) 1) Manskaps färd ifrån fartyg till land, för att der roa sig. — 2) Från ett fartyg utlagda plankor, att derpå gå i land eller ombord. — *Syn.* *Landbrygga*. — 3) Benämning på de yttersta styckena af en brygga mot land.